

previously received grants. The state in its functions it is important to ensure employment and social protection of the population. So every year local authorities determine priorities for the region areas of management. In the development of these industries are interested in the state and, therefore, entrepreneurs who have chosen the corresponding direction, to obtain a grant will be easier. And if foreigners prefer to give money to the experienced "players", the state shall give preference to newcomers who need sure start: graduates and the unemployed, those who were laid off, single mothers, disabled people, retired military or IDPs (internally displaced persons).

An important focus of economic reforms in Ukraine will create favorable conditions for small and medium businesses, which are one of the most effective means of addressing the priority socio-economic problems. These include: provision of market saturation with goods and services; creating competitive environment; substantial replenishment of local budgets; creation of additional jobs; the solution to the question of employment in crisis regions; improving the General investment climate; ensuring the effective use of local raw materials. [7]

References:

1. Офіційний сайт Європейської комісії [Електронний ресурс]. - Джерело з інтернету. - https://ec.europa.eu/commission/index_en
2. Національна платформа малого та середнього бізнесу [Електронний ресурс]. - Джерело з інтернету. - <http://platforma-msb.org/shho-nadaye-programa-cosme-malomu-ta-serednomu-pidpryyemnytstvu-v-ukrayini/>
3. Enterprise Europe Network of Ukraine [Електронний ресурс]. - Джерело з інтернету. - <http://www.iop.kiev.ua/~een/>
4. Як малому бізнесу отримати європейські гранти? [Електронний ресурс]. - Джерело з інтернету. - <http://robotodavets.in.ua/2016/08/24/yak-malomu-biznesu-otrymaty-yevropejski-granty.html>
5. Офіційний сайт Monsanto [Електронний ресурс]. - Джерело з інтернету. - <http://discover.monsanto.com/monsanto-employees>
6. Молдован О.О. Щодо удосконалення податкових інструментів підтримки малого підприємництва в Україні// Національний інститут стратегічних досліджень. Аналітична записка. - Серія «Економіка» [Електронний ресурс]. - Джерело з інтернету. - <http://www.niss.gov.ua/articles/1621>
7. Поповенко Н.С., Ганенко О.В. Державна підтримка розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. - Джерело з інтернету. - <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/No1/126-132.pdf>

Кубарєва А.І.

Студентка магістерської програми, НаУКМА

ВПЛИВ АГЛОМЕРАЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Сьогоднішня економічна ситуація в Україні за рейтингом видавництва Bloomberg є однією з найгірших в світі, що підтверджується значним падінням ВВП за останні два роки, ростом показника інфляції та безробіття, падінням рівня життя населення. Як показує світовий досвід, одним із способів врегулювання ситуації, яка склалась, може бути впровадження агломераційної політики, яка б дозволила в умовах обмеженості ресурсів значною мірою покращити теперішнє становище. Згідно з положеннями теорії Нової економічної географії, яка була розроблена у 20 ст. Полом Кругманом, між географічною концентрацією виробництва та економічним зростанням існує

прямий позитивний зв'язок. [1] Проте, перед тим як впроваджувати в дію конкретні заходи, необхідно дослідити яким чином і в яких регіонах України найбільш виражений вплив агломерацій на економічне зростання.

Дане дослідження базується на даних Держкомстату по 25 регіонах України (не враховуючи Севастополь та АР Крим) за період з 2010 по 2014 роки. [2] Методологія аналізу взаємозв'язку між економічним розвитком регіонів України та агломераційними утвореннями базується на побудові економетричної моделі. Для її побудови було обрано 13 факторів економічного зростання, які були використані як незалежні змінні, а в якості залежної змінної був обраний темп зростання реального ВРП. Щодо незалежних факторів, то вони були обрані за принципом паралельного аналізу впливу агломераційних та «класичних» факторів економічного зростання, що забезпечило адекватність отриманих результатів. Показниками агломераційних утворень в даній моделі виступають: міграція, концентрація промислового виробництва, географічна віддаленість від умовних промислових центрів, частка імпорту у ВРП, наявність/відсутність транскордонної євро регіональної взаємодії, відносна диференціація заробітних плат в регіонах. Інші фактори були обрані згідно з класичними та неокласичними моделями економічного зростання, а саме: освіченість робочої сили, технологічний розвиток, величина інвестицій, відкритість ринку, продуктивність праці за регіонами в контексті рівня заробітних плат, частка прямих іноземних інвестицій у ВРП, прямі іноземні інвестиції на душу населення. [3]

Результати проведеного аналізу частково підтвердили теорію Нової економічної географії для України. Значущий та позитивний вплив на економічне зростання мають три з шести обраних показників агломераційних утворень, а саме міграція, географічна віддаленість від умовних промислових центрів та варіація заробітної плати. Також позитивний та значущий вплив здійснюють такі класичні фактори як технологічний розвиток, продуктивність робочої сили та величина прямих іноземних інвестицій на душу населення.

Всупереч очікуванням такі фактори як ступінь відкритості ринку, рівень освіченості робочої сили, капітальні інвестиції мають або незначущий або негативний вплив на економічне зростання регіонів України. Такі неадекватні результати вказують на те, що використання певних ресурсів здійснюється неефективно або взагалі не здійснюється. Отже, для України частково підтверджується як теорія Пола Кругмана так і класичні теорії економічного зростання.

Таким чином, згідно з проведеним дослідженням можна стверджувати, що між агломераційними утвореннями та економічним зростанням регіонів України існує позитивний та значущий зв'язок. Тому при побудові політики розвитку регіонів надзвичайно важливо враховувати фактор позитивного впливу просторової концентрації економічної діяльності на економічне зростання та сприяти цій просторовій концентрації.

Для побудови успішної агломераційної політики в Україні доцільним буде врахувати досвід тих країн, як вже проводили подібні політики, де найближчим для нас є досвід ЄС. Агломераційна політика Євросоюзу на разі спрямована на кластеризаційний розвиток економіки, адже цей напрямок агломераційної політики визнаний найефективнішим з економічної точки зору. [4] Щодо України, то першим етапом у розробці кластерної політики має стати визначення потенційних точок росту

кластерів, тобто виокремлення тих галузей, які в подальшому можна було б організувати в кластерні утворення. Для створення кластеру необхідними умовами є тісний взаємозв'язок між фірмами, які знаходяться в географічній близькості, їх висока інвестиційна привабливість, експортний потенціал, інноваційність діяльності. Найбільш перспективними в Україні за цими критеріями на разі є ІТ галузь та машинобудівна.

Наступним кроком впровадження агломераційної політики має стати розробка кластерної програми, яка зазвичай включає в себе 4 етапи, а саме: підготовчу фазу, установчу стадію, фазу зростання кластеру та етап створення синергії між кількома кластерами. Щодо джерел фінансування розвитку конкретних кластерів, то вони можуть охоплювати бюджетне фінансування з боку державних та/або міжнародних організацій на початковому етапі діяльності кластеру, фінансування за рахунок отриманих доходів від діяльності кластера або за рахунок членських внесків учасників кластера. Крім того, до фінансування можуть бути залучені як іноземні так і вітчизняні приватні інвестори.

Окрім кластеризаційного розвитку необхідним є паралельний розвиток освіти, інновацій, технологічний розвиток. [5] За правильної економічної політики та концентрації на економічних перевагах, які вже має Україна, теперішня криза цілком може стати етапом трансформаційного переходу економіки регіонів України до динамічного економічного зростання. Якщо в теперішніх умовах поставити мету інтенсивного економічного зростання, а не виходу з кризи екстенсивними методами, то це дозволить досягнути значних результатів на основі мобілізації ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Paul Krugman How the Economy Organizes Itself in Space: A Survey of the New Economic Geography / Paul Krugman. – Stanford: Department of Economics, Stanford University Revised. – 39 с.
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Криворучко М.Ю. Аналіз динаміки валового регіонального продукту на основі методології неокласичної теорії зростання // Бізнес Інформ. - 2015. - №2. - С.97-102.
4. Косіюк О. Інформаційно-аналітичне дослідження потенціалу кластеризації у країнах Європи // Вісник Хмельницького національного університету. – 2015. - №2. – С. 54-62
5. Бортницький В. Економічне зростання в контексті розвитку регіональних інноваційних систем та капіталу здоров'я: концептуальний підхід // Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економіки України. – 2011. - №5. – С. 63-78.

Кустовінова А.О.

Студентка 2 року навчання, НаУКМА

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В усьому обсягу платежів електронні гроші в Україні займають поки не більше 1%. Проте дослідження експертів WorldPay, однієї з найбільших процесингових компаній у світі, показують стрімке зростання світової популярності електронних гаманців і передбачають, що у 2019 році обіг платежів через них складе приблизно \$640 млрд. [1]

Отже, вивчення питання електронних грошей дуже актуальне зараз. Електронні гроші (e-money) – це одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої,